

CÂND MUZELE S-AU ÎNTÂLNIT

Cuvântul *muzeu*, se spune, ar avea originea în mitologia Greciei antice și anume cu semnificația de "templu al muzelor", și este adevărat.

Muzele, la grecii antici, erau denumite cele nouă fiice ale lui Jupiter, stăpânul zeilor și al oamenilor, fiecare dintre ele fiind ocrotitoarea unei ramuri din cultură sau știință, adunate într-un templu-muzeul-devine locașul de cult și de neuitare pentru toți aceia care mereu, de zeci și sute de ani ne închinăm acestora.

Sigur, aceasta a fost intenția lui Stroe Belloescu și a prietenilor săi, atunci când au pus bazele Muzeului bărlădean, în urmă cu o sută de ani: să ne pună la dispoziție acest templu al culturii și științei, pe care muzele îl ocrotesc și în care s-au adăpostit, în decursul anilor, dovezile deosebite ale civilizației, culturii și științei, creație a omului, inspirație a muzelor.

Stroe Belloescu a înființat mai întâi biblioteca orașului care, alături de cărți, a găzduit și alte obiecte de valoare deosebită. Când numărul acestora s-au înmulțit, putând forma o unitate de sine stătătoare, au hotărât înființarea unui muzeu, care a continuat să funcționeze în aceeași clădire.

Îmi amintesc, când, spre sfârșitul anilor '40 din secolul XX, frecventam biblioteca, puteam admira expuse pe pereți diverse picturi sau în dulapuri obiecte de ceramică din diferite perioade istorice, ajunse la muzeu ca donații ale unor importante personalități.

Era evident că spațiul rezervat Muzeului în clădirea bibliotecii devenise necorespunzător. Schimbările administrative care au avut loc în anii '50 (secolul trecut), prin desființarea județului Tutova și înființarea pentru un scurt timp a regiunii Bârlad, a oferit soluția pentru noul local dorit, prin mutarea acestuia într-o parte a clădirii care găzduise sediul administrativ al regionalei Bârlad.

Cu mulți ani în urmă, clădirea aceasta impunătoare, care singură este un monument, a fost sediul Tribunalului, mai precis al Curții cu Juri; de altfel bărlădenii așa o denumeau, până la momentul când a devenit sediul Prefecturii județului Tutova și atunci i-au schimbat denumirea de *Prefectură*.

Mutarea exponatelor în noul spațiu, al fostei clădiri administrative, a însemnat de fapt un act de intenție, de recunoaștere a importanței Muzeului. Acesta a căpătat numele vestitului istoric, fiu al orașului Bârlad, Vasile Pârvan, și s-a trecut la reorganizarea lui.

Privind în urmă, la acei zeci de ani de când Muzeul și-a început noua sa viață, sentimentele mele de "patriot local" sunt de o deosebită mândrie.

Nu numai că secțiile de bază s-au dezvoltat, s-au extins, cuprinzând întreaga clădire a fostei prefecturi, dar noi secții au fost înființate, noi clădiri achiziționate și populate cu exponate deosebite de valoare. Nu în ultimul rând, merită menționat colectivul de muzeografi a căror activitate de cercetare a permis publicarea a numeroase articole, editarea de publicații, în care se face cunoscut rezultatul unei munci susținute și rodnice.

În clădirea istorică "de peste drum", casa domnitorilor din familia Sturza, a funcționat secția care adăpostea colecțiile de artă donate muzeului de colecționari particulari. Este o datorie formală să amintesc valoarea deosebită a acestor colecții și efortul deosebit făcut de colecționari, uneori mai mult decât în timpul vieții unui singur om, pentru adunarea exponatelor. Spun aceasta și pentru că, cel puțin în cazul dr. Marcel Vainfeld, unul dintre donatori, am fost uneori martor ocular la eforturile pe care le făcea pentru completarea colecției sale de porțelanuri și ceramică orientală. Am avut șansa să-l vizitez la locuința lui particulară și să mă bucur de explicații pentru o parte din exponate. Cu eforturi deosebite, adunase cataloage din toată lumea în care erau reprezentate obiecte din porțelan, cu istoria și aprecierile acestora făcute de cei mai mari specialiști. Vizita magazinele de antichități și când descoperea un obiect care-l interesa, nu era nimeni mai fericit decât dânsul. Nu odată am fost rugat să-i aduc de la București anumite obiecte pe care le acontase și când reușea să strângă banii necesari, îi trimitea. Atunci mă solicita ca, profitând de ocazia deplasării mele în capitală, să-i fac serviciul de a-i aduce obiectul.

Dr. Marcel Vainfeld nu a fost un om bogat, din contră, salariul de director al centrului medical pe care-l conducea era singura lui sursă de venit, iar achiziționarea obiectelor pentru

colecție îi solicitau mari eforturi financiare care-l obligau la nu puține sacrificii și asta cred, ne dă și mai mult măsura omului care a fost dr. Vainfeld.

În urmă cu câțiva ani, Muzeului i s-a adăugat o nouă clădire modernă, special construită pentru a adăposti creația de excepție a cunoscutului sculptor bârlădean Marcel Guguianu care, spre cinstirea orașului unde s-a născut și a trăit o parte din viață, și-a donat creația de o valoare remarcabilă Muzeului "Vasile Pârvan".

Personal, am sentimente deosebite pentru secția "Personalități bârlădene". Situată la etajul doi (zic Europa, prea înghesuit) în noua clădire a unei foste bănci de pe strada Republicii, probabil una din secțiile cele mai noi ale Muzeului, ne oferă prilejul de-a ne întâlni cu personajii de origine locală, a căror prezență în istorie a schimbat ceva din mersul acesteia.

Vizitatorii acestei secțiuni din muzeu au prilejul să-i recunoască din documente și fotografiile pe aceia care, în anumite perioade din viața lor, ne-au fost concitadini și dacă nu noi, bunicii sau părinții bunicilor noștri i-au putut întâlni cu diverse ocazii, plimbându-se prin oraș.

Alături de personalități ca: domnitorul Alexandru Ioan Cuza, făuritorul unificării Principatului Moldovei cu Muntenia, îl întâlnim pe fostul șef al statului Român, comunistul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Vom vedea documente legate de activitatea savantului medic Palade, laureat al Premiului Nobel sau o galerie de cunoscuți scriitori, printre care: Alexandru Vlahuță, George Tutoveanu și mulți alții.

Satisfacția mea este mai mare deoarece printre aceștia îmi regăsesc un număr de colegi și prieteni apropiați, a căror contribuție la cultura națională a fost dovedită și locul lor în istoria culturală a țării este asigurat. I-aș numi pe omul de știință și scriitorul prof. dr. C. D. Zeletin, pe criticul literar Lucian Raicu, scriitorii Ion Hobana, Virgil Duda, Dumitru Solomon și alții. Prezența acestora în Muzeul personalităților bârlădene confirmă recunoștința concetățenilor pentru renumele adus urbei noastre.

Vizitând expoziția, am avut impresia că deschid un album de familie, deoarece multe dintre exponate mi-au trezit nostalgia zilelor din tinerețe, atunci când am recitat pagini din ziarele pe care le-am cunoscut la vremea respectivă, afișe, fotografii. Pe unii dintre cei fotografiați i-am cunoscut personal și gândesc că nu numai eu am acest sentiment, ci și alți vizitatori maturi, desigur. Tinerii vizitatori vor găsi motive de satisfacție și mândrie că aparțin acestei obști bârlădene și motivația de a le urma exemplul.

Acei ce veți citi rândurile de mai sus, să știți că au fost scrise de un bârlădean care acum se află la mii de kilometri distanță, dar pentru care orașul natal Bârlad a rămas pentru totdeauna în ființa lui.

Israel, decembrie 2013

Ing. Sergiu BRANDEA

GÂNDURI COLEGIALE LA CENTENARUL MUZEULUI „VASILE PÂRVAN”

În decursul ultimilor decenii, între cele două instituții muzeale moldave, s-a înnodat o stânsă colaborare în ceea ce privește valorificarea patrimoniului cultural național pentru publicul larg, atât din Municipiul Galați, cât și din Municipiul Bârlad.

Legăturile dintre specialiștii Muzeului de Naturale gălățean și cei de la secția de Științele Naturii a Muzeului „Vasile Pârvan” din Bârlad sunt îndelungate. Personal, l-am cunoscut pe colegul Laurențiu Ursachi în anul anul 1998, cu prilejul mai multor vizite de informare efectuate de acesta la instituția noastră, instituție care, la acel moment, se afla în plin proces de modernizare și reconfigurare a spațiilor și structurii organizatorice. Ulterior, am avut privilegiul de a cunoaște și alți specialiști din Muzeul bârlădean, de înaltă ținută științifică, dar mai ales umană.

Simpozioanele științifice organizate de Muzeul bârlădean au fost și sunt apreciate la nivel național și, mai nou, internațional, dovadă fiind numărul mare de participanți la aceste evenimente, dornici să împărtășească din reușitele lor, dar mai ales să își îmbogățească cunoștințele, deoarece